

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון

א' בסיון התשפ"א
12 במאי 2021
שה. 2021-3446

שאלות ותשובות - כיסוי ביטוחי עקב מלחמה או פעולות איבה

בשל המצב ביטחוני, מתעוררות שאלות לגבי הכיסוי הביטוחי לו זכאי ציבור המבוטחים במקרה של נזק עקב מלחמה או פעולות איבה מכח פוליסות ביטוח שרכש, ושאלות לגבי הפיצוי לו זכאי כלל הציבור לקבל מהמדינה בגין נזקים אלו. להלן מידע ונתונים רלוונטים, ורשימת שאלות ותשובות להבהרת הנושא האמור.

כללי

בכל פוליסת ביטוח מפורטים המקרים ו/או הנזקים בגינם הפוליסה תזכה את המבוטח בתגמולי ביטוח. על פי החוק, חברת ביטוח צריכה למסור למבוטח את פוליסת הביטוח. לפוליסה טיפוסית שני חלקים: החלק הראשון - דף הרשימה - כולל את פרטי המבוטח, סכומי הביטוח, הפרמיות ופרטים כלליים לגבי הכיסוי הביטוחי. חלק זה מופק עבור כל לקוח והוא שונה ממבוטח אחד למשנהו. החלק השני - הפוליסה - היא בדרך כלל מסמך מודפס מראש הכולל את כל תנאי הביטוח ולעיתים כולל גם פרקים שאינם רלוונטים למבוטח המסוים. במקרים אלו בדף הרשימה יצוינו הפרקים הרלוונטים למבוטח. על מנת לדעת האם הפוליסה מכסה נזקים אגב מלחמה או פעולות איבה יש לבדוק את תנאי הפוליסה. הרישום הרלוונטי בדרך כלל מופיע בפרק החריגים לכיסוי. בכל מקרה, מומלץ לפנות לחברת הביטוח או לסוכן הביטוח שלך ולשאול האם הפוליסה אשר בידך מכסה נזקים אגב מלחמה או פעולות איבה.

ביטוחי רכוש

פוליסות ביטוח שנמכרות על ידי חברות ביטוח מסחריות בדרך כלל אינן מכסות נזקי רכוש שנגרמו עקב מלחמה או פעולות איבה. כדי לברר אם הנך מכוסה בפוליסת הביטוח שלך, ניתן לפנות לחברת הביטוח, לסוכן הביטוח או לקרוא בעיון את תנאי הפוליסה כאמור הנמצאים גם באזור המידע האישי למבוטח של חברות הביטוח.

פוליסות ביטוח דירה (מבנה ותכולה) בישראל מבוססות על תנאי פוליסה תקנית שנקבעה בתקנות ואינה כוללת כיסוי לנזקי מלחמה או פעולות איבה. עם זאת, חשוב לזכור שמבנה הדירה מבטוח על ידי מס רכוש במלואו כך שאם הנכס המבוטח ניזוק למשל מפגיעה של טיל, קרן הפיצויים של מס רכוש תתקן את הנזק. גם תכולת הדירה של כל אזור במדינה מבטוחת, בסכום מוגבל, בהתאם להרכב המשפחה המתגוררת בבית. חשוב לדעת שהקרן אינה מבטחת חפצי ערך כגון תכשיטים, חפצי אומנות וכסף.

להלן מספר שאלות ותשובות שגורות בנוגע לכיסוי הביטוחי בעת מלחמה ופעולות איבה

האם פוליסת ביטוח הדירה שלי מכסה את הדירה ותכולתה במקרה של נפילת טיל?

ככלל, פוליסות ביטוח הנמכרות בשוק אינן מכסות נזק כתוצאה מפעולות מלחמה לרבות פגיעת טיל. אולם, אתה זכאי לפיצוי מהמדינה על נזק למבנה הדירה ולפיצוי לנזק לתכולת הדירה אך לא לחפצי ערך.

חפצי בית מכוסים, על ידי מס רכוש, ללא תשלום מצדך עד תקרה כמפורט להלן (בש"ח), נכון למדד נובמבר 2008): [הנתונים מיום 1.1.2021]:

סוגי חפצים ביתיים	ליחיד	לזוג נשוי או להורה יחיד	לכל ילד עד גיל 18	למבוגר הגר עם זוג או עם יחיד
רהיטים	15,393	26,620	5,382	7,870
בגדים	5,466	10,932	1,640	5,466
מכשירי חשמל ואלקטרוניקה	29,772	36,088	604.47	4,736
חפץ ביתי אחר	9,193	22,063	2,022	4,045

טפסים רלוונטיים ופרטים על היקף הכיסוי לתכולה ניתן למצוא באתר האינטרנט של רשות המסים בישראל וכן ניתן לפנות למוקד שמספרו *4954.

האם המבנה כולו מבוטח, או שצריכים לעשות לו ביטוח באופן פרטי?

המבנה מבוטח אוטומטית על-ידי המדינה על פי חוק מס רכוש וקרן פיצויים 1961-התשכ"א. תכולת הדירה, למעט חפצי ערך, מכוסה על פי תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (חפצים ביתיים), התשל"ג-1973.

אם ערך התכולה שלי גבוה יותר מהסכומים שמס רכוש מכסה מה אני יכול לעשות?

ניתן להגדיל את הפיצוי שנותן מס רכוש או לנסות לרכוש פוליסת ביטוח מחברת ביטוח פרטית. אם הנך סבור שערך הרכוש שלך גבוה מהפיצוי על פי חוק, ניתן לרכוש ביטוח נוסף עבורו במס רכוש ("ביטוח רשות") עד לגובה 919,306 ₪. הגדלת הכיסוי נעשית על ידי מילוי טופס מיוחד בנציבות מס הכנסה, בו מפורט השווי הנוסף לכיסוי, ותשלום של 0.3% מהשווי הנוסף.

חשוב לדעת כי מטבחים סטנדרטיים ורצפות פרקט מוגדרים כצמודי מבנה, והם מבוטחים באופן אוטומטי בביטוח המבנה, לכן אין צורך לבטחם. במידה וברצונך לבטח את תכולת הדירה בסכום אשר עולה על סכום הפיצויים המרבי המוצע על ידי מס רכוש, יש לפנות לחברות ביטוח פרטיות על מנת לרכוש כיסוי ביטוחי עבור הסכום הנוסף.

יש לציין כי חברות הביטוח אינן מחוייבות למכור ביטוח עבור נזקי מלחמה ופעולות איבה. במידה

הרכב שלי ניזוק מפגיעה של טיל, האם הנזק מכוסה על ידי חברת הביטוח שלי?

כמו בביטוח דירה גם בביטוחי רכב, נזקי מלחמה ופעולות איבה אינם מכוסים בפוליסה בדרך כלל, ובדומה למבנה הדירה, מס רכוש יכסה את הנזק.

בית העסק שלי ניזוק מפגיעה של טיל, האם הנזק מכוסה על ידי חברת הביטוח שלי? האם קים כיסוי בגין אבדן רווחים?

כמו בביטוח דירה וביטוחי רכב בביטוח בתי עסק, נזקי מלחמה ופעולות איבה אינם מכוסים בפוליסה בדרך כלל, ובדומה למבנה הדירה, מס רכוש יכסה את הנזק לרכוש הפיזי. לעומת זאת, כיסוי נזקים בגין אבדן רווחים על ידי מס רכוש משתנה בהתאם לסיבת הנזק (מלחמה או אירוע אחר), היישוב בו נגרם הנזק וכן בקיומן של תקנות הרלוונטיות לאירוע מסוים, בדומה ל"תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (הוראת שעה), תשע"ט-2019".

ניתן לרכוש הרחבה לנזקי טרור (ולא מלחמה) עבור בית העסק ובמידה ונרכשה הרחבה שכזו, ניתן לפנות לחברת הביטוח לשם קבלת פיצוי מעבר לתשלום שמתקבל ממס רכוש.

הרכב, או הדירה שלי נפגעו בעקבות מהומות, האם אני זכאי לפיצוי?

התקנות שהותקנו במסגרת חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961: "תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (פיצויים בשל פגיעה ממעשה אלימות הנובע מהסכסוך הישראלי-ערבי), תשע"ה-2014" קבעו כי במקרים שהוגדרו יינתן פיצוי גם בגין פעולות איבה ומעשי אלימות שהוגדרו הנובעים מהסכסוך הישראלי-ערבי.

ביטוחי חיים, פנסיה וביטוחי בריאות

זכאות לתשלומים בשל מוות או לצורך ריפוי, החלמה ושיקום מאת המוסד לביטוח לאומי

על פי חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970, מי שנפגע מפעולות איבה זכאי לריפוי, להחלמה, לשיקום ולתגמולים מאת המוסד לביטוח לאומי בתנאים מסוימים. במקרה של מוות, ביטוח לאומי ישלם לבני משפחת הנספה סכומים הדומים לאלו להם זכאים בני משפחות חללי צה"ל, לרבות סכומים לכיסוי הוצאות קבורה ואחזקת הקבר. מידע נוסף וטפסים רלוונטיים ניתן למצוא באתר המוסד לביטוח לאומי.

כיסוי ביטוחי במקרה מוות על ידי חברות ביטוח וקרנות פנסיה

פוליסות הביטוח המכסות מקרה מוות וקרנות הפנסיה החדשות אינן מחריגות את תשלום תגמולי הביטוח/קצבת השארים למוטבים במקרה של מוות כתוצאה או מפעולות איבה, ובעת פטירת המבוטח משולמים למוטבים תגמולי הביטוח, כבכל אירוע מוות אחר. בנוסף המוטבים יהיו זכאים לקבל תשלומים מהמוסד לביטוח לאומי.

קרנות הפנסיה הוותיקות מחריגות תשלום קצבאות כתוצאה מפעולות איבה, ועל כן המוטבים לא יהיו זכאים לקבל כל תשלום מקרן הפנסיה הוותיקה במקרה שבו הם זכאים לתשלומים מהמוסד לביטוח לאומי בהתאם לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה.

קרנות הפנסיה החדשות אינן מחריגות תשלום קצבת שאירים כתוצאה מפעולות איבה, ולכן שאירי המבוטחים בקרנות אלו יהיו זכאים לקצבת שאירים מקרן הפנסיה החדשה.

כיסוי ביטוחי במקרה פגיעה או נכות על ידי חברות ביטוח וקרנות פנסיה

בפוליסות ביטוח לאובדן כושר עבודה, נכות מתאונה, ניתוחים, השתלות, אשפוזים ושאר פוליסות ביטוחי הבריאות הפרטיות קיימות בדרך כלל החרגות לפגיעה כתוצאה ממלחמה או פעולות איבה והמוטבים אינם זכאים לקבל את תגמולי הביטוח בקרות מקרה הביטוח כתוצאה ממקרים אלו.

מומלץ לבדוק את תנאי פוליסת הביטוח ולפנות לסוכן הביטוח או לחברת הביטוח על מנת לדעת האם קיימות בפוליסה החרגות הקשורות לאירועים אלו.

גם קרנות הפנסיה הוותיקות מחריגות תשלום קצבאות כתוצאה מפעולות איבה, ועל כן במקרים של נכות כתוצאה מאירועים אלו, המוטבים לא יהיו זכאים לקבל קצבת נכות מקרן הפנסיה הוותיקה.

קרנות הפנסיה החדשות אינן מחריגות תשלום קצבת נכות כתוצאה מפעולות איבה, ולכן נפגעים המבוטחים בקרנות אלו יהיו זכאים לקצבת נכות מקרן הפנסיה החדשה. אולם, חלק מקרנות הפנסיה החדשות מקזזות מסכום קצבת הנכות את תשלומי הביטוח הלאומי המגיעים למבוטח מתוקף חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה.